

SFINTELE PAȘTI - SĂRBĂTOAREA ÎMPĂCĂRII*

†Serafim, Arhiepiscop și Mitropolit

„SĂ ZICEM FRAȚILOR ȘI CELOR CE NE URĂSC PE NOI SĂ IERTĂM TOATE PENTRU ÎNVIERE" (din cântările Paștilor)

Toți suntem conștienți că Învierea Domnului nu este doar un eveniment istoric trecut pe care-l comemorăm prin simpla aducere aminte, ci evenimentul fondator al credinței creștine și al Bisericii, „**Căci dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este credința noastră**" (I Cor. 15,14). De fiecare dată când ne aflăm în biserică la rugăciune și cu deosebire când săvârșim Sf. Liturghie, ne împărtășim de darurile Învierii prin care moartea a fost omorâtă, puterea diavolului și a răului distrusă, iar raiul deschis pentru toți. Hristos Cel Înviat pe care-L primim în Biserică prin Sf. Taine este unul și același cu Hristos pe Care-l purtăm în noi de la botezul nostru. Numai că Hristos din noi se află deseori la strâmtorare (II Cor. 6,12) datorită indiferenței și păcatelor noastre și de aceea nu poate să-și manifeste în noi din plin.

Puterea Învierii Sale. Trebuie să ne deschidem mereu ființa noastră lăuntrică prin post și rugăciune și mai ales prin primirea Sfintei Împărtășanii pentru ca să devenim una cu Hristos, pentru ca El să poată lucra în noi în toată libertatea, făcându-ne oameni noi și „**fii ai Învierii**".

Numai uniți mereu cu Hristos ne putem bucura de darurile Învierii Sale, adică vom reuși să biruim păcatul și răul din noi și din jurul nostru; nu ne vom mai înfricoșa în fața ispitelor și necazurilor care vin asupra noastră, ci le vom răbda cu bărbăție și cu curaj până ce le vom birui și vom ajunge, de asemenea, să iubim cu adevărat, chiar și pe cei ce ne urăsc, devenind astfel oameni de pace, care răspândesc în jurul lor bucuria și speranța de care lumea are atâta nevoie.

Cântare: **Să zicem: «fraților» și celor ce ne urăsc pe noi, să iertăm toate pentru Înviere** se repetă mereu în zilele acestea de sărbătoare, la Utrenie și la Vecernie. Această cântare ne aduce mai întâi aminte că Hristos, prin moartea și Învierea Sa, „**surpând zidul cel despărțitor al vrajbei**" (Efes. 2,14), ne-a făcut pe toți frați. În Hristos toți suntem frați și surori prin legătura spirituală a credinței și a dragostei care ne unește unul cu altul și pe toți cu Hristos. Această legătură duhovnicească n-are comparație cu nimic; ea este mai puternică decât rudenția de sânge și chiar decât moartea.

Creștinii dintru început trăiau într-o așa de mare unitate și armonie încât „**inima și sufletul mulțimii celor ce au crezut era una; și nici unul nu zicea că este al său ceva din averea sa, ci toate le erau de obște**" (Fap. Ap. 4,32). Acesta este idealul vieții creștine, și anume ca fiecare comunitate creștină, fiecare parohie să constituie o familie de credincioși care se iubesc atât de mult încât fiecare este în stare să sacrifice totul pentru semenul său. Dar cât de

departe suntem noi de acest ideal, de care cei mai mulți nici măcar nu sunt conștienți, iar alții îl socotesc pur și simplu utopic. Și atunci, cum putem aștepta să fie pace și armonie în parohiile noastre, în familiile noastre, în lume, dacă cei mai mulți creștini nu se străduiesc să-L urmeze pe Hristos, fiind creștini doar cu numele? Nimeni nu poate să iubească cu adevărat decât în Hristos. Pentru că a iubi înseamnă a renunța la tine însuși, dar nu de dragul de a ne chinui pe noi înșine, ci pentru ca să-i câștigăm pe cei ce nu ne înțeleg sau ne urăsc.

Foarte adeseori ne plângem că semenii noștri nu ne înțeleg sau că ne urăsc. Dar să ne întrebăm: Noi îi iubim cu adevărat? Suntem în stare să zicem „**frate**" sau „**soră**" celor ce ne urăsc? Iertăm noi toate pentru Înviere? Dacă suntem sinceri cu noi înșine vom constata că de fapt în multe din neînțelegerile pe care le avem cu semenii noștri, răul sau cel puțin o parte din rău pornește de la noi și că, deci, suntem și noi vinovați. Si chiar dacă am fi cu totul nevinovați, ceea ce se întâmplă extrem de rar, credința și dragostea față de Mântuitorul Hristos nu ne dau voie să urâm. De ce? Pentru că noi am primit de la Dumnezeu puterea să iertăm chiar și pe vrăjmașii noștri, cum i-a iertat Hristos pe vrăjmașii Săi și cum ne iartă mereu pe toți, care-l greșim atât de mult. Iar dacă El ne iartă și noi suntem datori să iertăm. Nu trebuie să uităm niciodată faptul că în noi se ascunde puterea formidabilă a iertării, la care trebuie să apelăm de fiecare dată când apare o neînțelegere în familie, în parohie, în societate. Dar cum să activăm în noi această putere a iertării? Desigur rugându-ne mult și cu durere în suflet că suntem prinși în cursa diavolului care învrăjbește pe oameni; de asemenea pomenindu-i în rugăciunea noastră personală și în rugăciunea Bisericii pe cei care ne necăjesc sau ne urăsc, desigur cu dorința fierbinte ca Dumnezeu să-i ierte și să-i întoarcă de la calea cea rea; postind, de asemenea, în mod special, câteva zile sau săptămâni pentru împăcarea noastră și pe deasupra așteptând cu răbdare și cu pace în suflet ca Dumnezeu să lucreze, schimbând în bine inimile tuturor. Un mare duhovnic ne povățuiește zicând: „Când vrei ca Dumnezeu să-ți împlinească o dorință, roagă-te mai întâi pentru vrăjmașii tăi. Roagă-te așa: **«Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește pe robul tău ... și mă miluiește și pe mine păcătosul»**. Zi aceasta de câteva sute de ori pe zi cu inimă smerită". Să nu uităm că Dumnezeu lucrează cu timpul și nu se grăbește ca noi. El răsplătește fiecăruia după faptele sale. Dar iarăși, cu timpul. Când nu ne gândim și când nu ne așteptăm! Ceea ce este extrem de important în împrejurările

de neînțelegere dintre oameni este ca cel credincios sau cei credincioși să evite cu orice preț cearta, retrăgându-se din orice confruntare. Mântuitorul nu s-a opus răului, n-a polemizat cu vrăjmașii săi, ci a acceptat de bună voie moartea pentru ca tocmai prin moartea Sa să biruie răul, inclusiv moartea, înviind a treia zi.

Dacă-L avem cu adevărat pe Hristos de partea noastră, pentru că încercăm să ne identificăm cu El, atunci nu putem fi decât biruitori, chiar dacă biruința noastră poate apărea ca slăbiciune în ochii celor necredincioși sau puțin credincioși.

Anul acesta se împlinesc 500 de ani de la moartea „binecredinciosului voievod Ștefan cel Mare și Sfânt”, Domn al Moldovei între 1457-1504.

Anul acesta se împlinesc și 950 de ani de la Schisma din 1054 care a dus la scindarea Bisericii, prin separarea creștinilor din Apus, grupați în Patriarhatul Romei, de creștinii din Răsărit grupați în Patriarhatele de Constantinopol, Alexandria, Antiohia și Ierusalim. Și tot anul acesta se împlinesc 800 de ani de la prădarea de Cruciați în 1204 a capitalei Imperiului Roman de Răsărit, Constantinopol, care a condus la înstrăinarea tot mai accentuată a Apusului de Răsărit.

Dar atât Schisma din 1054 cât și, în special, prădarea Constantinopolului, au fost cauzate nu atât de factori bisericești, teologici, cât, mai ales, de factori politici și economici. Controverse teologice între creștini au existat, din păcate, întotdeauna, dar ele n-au dus la schisme și rupturi definitive decât atunci când a intervenit elementul politic și economic. Astăzi, atât elementul

politic, cât și cel economic, detașându-se de credință, nu mai au influență directă asupra Bisericilor. Dimpotrivă, globalizarea economică și politică a lumii, cu toate aspectele ei negative, constituie mai degrabă un cadru favorabil pentru unirea creștinilor.

Lumea de astăzi seamănă în multe privințe cu lumea de acum două mii de ani când Imperiul roman și-a extins granițele în cea mai mare parte a Europei, în Asia și în Africa, favorizând astfel apariția și răspândirea Creștinismului. Ar fi un păcat de neiertat dacă Bisericile astăzi ar ignora contextul istoric nou în care ne găsim pentru a-și intensifica eforturile în vederea unirii lor. Ele care sunt chemate de Dumnezeu, prin însăși misiunea lor, să-i înfrățească și să-i unească pe oameni.

Vă veți întreba: ce putem face noi pentru apropierea și unirea creștinilor? Foarte mult. În primul rând, conștientizând în noi drama dezbinării dintre creștini și rugându-ne zilnic pentru împăcarea lor. Desigur, orice unitate este un dar al lui Dumnezeu. Dar darul trebuie primit prin deschiderea inimilor. Iar inima se deschide prin rugăciune. Să ne rugăm, deci, intens pentru unitatea noastră. Să însoțim, de asemenea, rugăciunea cu postul. Căci demonul dezbinării nu se lasă învins decât prin rugăciune și prin post (Cf. Mc. 9, 29). Să fim deschiși față de semenii noștri de alte confesiuni, împărtășindu-le din bogăția duhovnicească a Ortodoxiei și învățând de la ei ceea ce au ei mai bun.

*Din Pastorală de Sf. Paști 2004, trimisă de Î.P.S.Mitropolit SERAFIM

RUGĂ DE SEARĂ

Sf. GRIGORIE Teologul (secolul IV)

La ceasul de taină, la ceasul de noapte
Când somnul în suflet îmi picură șoapte,
Primește cântare din minte firavă,
Treime unită-ntr-o singură slavă!
Lumină dai lumii, lumină rămâi.
Că tainica besnă a nopții dintâi
Doar tu ai gonit-o, cu graiuri cerești,
Ca lumea-n lumina dintâi s-o zidești.
Din huma născândă-n grăunții pribegi
Tu lume făcut-ai, cu chipuri și legi,
Purtându-și în fașă podoaba de-acum,
Statornic rostită pe veșnicu-i drum.
Și-a omului minte, ceresc luminată,
Primi-nțelepciune, gândire curată,
Cuvântul Treimii prin ea să cuvinte,
Ca soarele-n apa luminii rășfrânt
Lumina Ta lină, lumină senină
Făptura întreagă o scaldă-n lumină.

Stăpân peste noapte, stăpân peste zi,
Pe cerul albastru aprins-ai făclii.
Iar noaptea și ziua, ca două surori,
Se-mbie-ntr-o horă cu pașii ușori,
Zâmbindu-și în față, pe dulci rotocoale
Cu zări aromite și-amurguri domoale.
Prin ele ne dăruie odihnă și vlagă
Ca munca ne fie senină și dragă,
Și dragă lumina puternicei fapte
Pân ce vom apune-n limpedea noapte.

Dă genelor grele odihnă ușoară,
Ca limba să-ți cânte un cântec de sară!
Când îngerii-mi cântă prin cerul rotund,
Din somnul vegherii aș vrea să răspund...
Să-mi fie așternutul sălaș de omături
În care, Tu Doamne, cu mine alături,
M-ajută ca de lumea din jur să mă rup,
Să fiu numai minte desprinsă de trup.
Și patul odihnei cu gândul deștept,
Să-ți fiu alăută culcată pe piept!

PSALM

Sf. GRIGORIE Teologul

Pe Tine, înălțimea cea mai presus de cânt,
 Cu ce cântare nouă mai pot să te cuvînt?
 Că mintea însăși nu-i chip să te priceapă,
 În bietul grai cum poate Cel negrăit să-ncapă?
 Tot ce-ai făcut, se vede; doar Tu ești nevădit;
 Făptura se rostește, Tu nu poți fi rostit.
 Și totuși totul cântă, cu grai și fără grai,
 Pe Cel slăvit în minte și-n firul unui pai.
 Dureri și rugi de obște spre Tine se avântă
 Și tot ce te-nțelege cu cântec mut te cântă.

Că-n Tine este totul, și-alături și se ține,
 Și tot ce-i viu se naște și moare tot prin Tine.
 Tu unul ești, și toate, și-aș cuteza să zic
 Că unul fiind și toate, ești Totul și Nimic.
 Pe Tine, Cel cu toate numirile din lume,
 Cum să te chem, de-ndată ce singur nu ai nume?
 Că minte n-am cerească, s-o urc de subțiori
 Sub streșinile tainei de dincolo de nori.
 Cu ce rostire nouă mai pot să te cânt?..
 Fii milostiv, Tu, Cântec cel mai presus de cânt!

Trad. de Pr.Prof.Dr. D. FECIORU

UNSERE ORTHODOXEN ZEUGNISSE*

Pfr. Dr. Nicolae Dura

Sehr klug und gut inspiriert hat die Kirche Christi, vor fast 1200 Jahren, das Fest ihrer Identität auf den ersten Sonntag der Großen Fastenzeit festgelegt, die als Vorbereitung auf das Osterfest dient. So feiern wir als Kirche den Sonntag der Orthodoxie als Erinnerung an den Sieg der Orthodoxie über die Häresie, den Triumph der Wahrheit als gelebte Wirklichkeit in der Frömmigkeit des Volkes Gottes.

Die heilige Orthodoxie praktiziert und treibt eine Kultur der Seele, eine Spiritualität des Geistes. Diese Spiritualität ist in der Auferstehung Christi verankert, aus dieser Quelle nehmen wir Freude, Kraft und Begeisterung.

Was für Zeugnisse sollen wir heute in unserer Gesellschaft abgeben? Was für Beiträge haben wir für unsere heutige Welt zu leisten?

Nach den Worten des heiligen Apostels Philippus, die während der heutigen heiligen Liturgie gelesen wurden, können wir auch Ihnen sagen: „**Komm und siehe es!**“ (Jn.1,47)

CHRISTUS UNSER LEBEN

Als Christen sind wir überzeugt, dass Christus für uns der Weg, die Wahrheit und das Leben ist, so wie er selbst uns offenbarthat.

Paulinisch gesprochen müssen wir als Christen Zugang zum wahren Leben, zu Gott haben (Eph. 4,18). Das christliche Leben soll von der Liebe bestimmt sein. Wir müssen unseren Beitrag in unserer Zeit und in dieser Gesellschaft leisten. Wir sollen - als Orthodoxen - unsere Gemeinschaft mit Gott und den Menschen, das heisst eine von Dynamik und Kraft geprägte Lebensweise zeigen und bekennen. Die Orthodoxie ist ein wesentlicher Bestandteil von Europa, nicht nur im Osten, sondern auch in Westen. In Österreich, unsere zweite Heimat, leben friedlich und sehr gut seit fast 300 Jahre auch orthodoxe Christen. Die zweihundert Millionen orthodoxen Christen,

die in Griechenland und in Osteuropa leben, stellen einen wesentlichen Faktor für die Zukunft dieses Kontinents dar (sagte der langjährige Vorsitzende des Europäischen Rates Jean DELORS). Einige Millionen orthodoxe Christen leben in den westlichen Ländern und sind zu nützlichen und ehrenwerten Mitgliedern der west-europäischen Gesellschaften geworden.

Als Orthodoxen haben wir unser Leben nach Gottes Geboten zu gestalten, wir bemühen uns heute in unserer post-modernen und konsumistischen Gesellschaft „**das Leben Christi**“ zu verwirklichen. Die Orthodoxie ist eine höchstpersönliche Tatsache und muss ganz im Zeichen von persönlicher Autonomie und Freiheit stehen.

„Komm und siehe es!“ Die Orthodoxie eine Ikone der Einheit und der Vielfalt

Diese Panorthodoxe Vesper, die sich in Österreich zu einer guten Tradition entwickelt hat, ist Zeichen und Ausdruck der Einheit und gleichzeitig der Vielfalt der Orthodoxen Kirche, die in der Gestalt selbstständiger Kirchen den authentisch überlieferten christlichen Glauben überall in der Welt, geographisch getrennt, doch innerlich verbunden, erfahren und bekunden. Auch hier in Österreich, wo wir orthodoxe Christen aus verschiedenen Nationen und Traditionen in Kirchengemeinden verschiedener autokephaler Kirchen organisiert sind, erfahren wir beglückend diese weltweite Einheit unserer Kirche, in der es "nicht mehr Juden und Griechen" (Gal 3,28), nicht mehr Araber, Russen, Serben, Rumänen, Bulgaren, Ukrainer und Georgier gibt, sondern wir alle zusammen die eine Orthodoxe Kirche bilden, so dass wir gemeinsam den Dreieinigen Gott ehren und seine Gnade empfangen. Hier in unserer geliebten zweiten Heimat bilden wir ein so genanntes Mosaik der Orthodoxie.

Heute Vormittag haben wir in unseren Kirchen in unseren Muttersprachen die heilige Liturgie gefeiert und jetzt haben wir gemeinsam diese Panorthodoxe Vesper zelebriert. Das ist eine Ikone unserer Orthodoxie, so wie die heilige Einheit der Kirche Christi, auch gleichzeitig ein Bild der menschlichen Vielfalt ist. Wir bemühen uns „die Einigkeit im Geist durch das Band des Friedens zu wahren“ (Eph. 4, 3).

„Komm und siehe es!“ Die soziale Unterstützung der Orthodoxie

Der Glaube hat zwei Dimensionen: die innere und die äußere. Der Christ hat zweifellos auch eine soziale Berufung oder Verantwortung.

Als Christen sollen wir Zeugnis ablegen, Taten für die Liebe Gottes durchführen, den Menschen gegenüber Ehre und Respekt zeigen und gleichzeitig für die Bewahrung der Schöpfung mitwirken. Die heutige Umweltzerstörung entspricht einer anthropologischen Fehlhaltung. Die Glaubensverkündigung und die Sozialverkündigung bilden eine Einheit. Sie steht in der Tradition der Propheten Israels, der Bergpredigt Jesu und des Handelns aller Kirchenväter. Wir sollen mehr die Predigt der heiligen Jungfrau Maria respektieren und lebendig machen: „Was Jesus euch sagt, das tut!“

Die kirchliche Sozialverkündigung umfaßt das Wort und auch das Tun. Der große rumänische Patriarch Justinian hat vor 50 Jahren seinen Dienst für Gott und für die Menschen als Sozialapostolat definiert und gewirkt.

Unsere orthodoxe Tradition wurde in unseren Nationalkirchen von einigen falsch verstanden, interpretiert oder missbraucht. In all diesen Ländern war die Kirche während der langen Türkenherrschaft, oder auch der Habsburger-Herrschaft (E. Busek) und besonders während des Kommunismus der Hort der Nation und die Bewahrerin der eigenen Kultur und Tradition: der griechischen, russischen, serbischen, rumänischen, bulgarischen, arabischen Spiritualität.

„Komm und siehe es!“ Die ökumenische Aufgeschlossenheit der Orthodoxie

Bei der letzten österreichischen Volkszählung (2001) wurden die Angehörigen der Orthodoxen Kirche erfasst. Es hat sich bestätigt, dass diese im heutigen Österreich eine beachtliche gesellschaftliche Größe darstellen (österreichweit die zahlenmäßig viertstärkste, in Wien die drittstärkste Religionsgemeinschaft). Diese Tatsache verpflichtet uns in der österreichisch-religiösen und kulturellen Vielfalt unsere Chancen und Aufgaben richtig zu erfüllen. Vor drei Monaten, am 1. Adventssonntag wurde in einer ökumenischen Vesper im Dom zum Sankt Stephan das „Sozialwort des

Ökumenischen Rates der Kirchen in Österreich“ präsentiert. Dieses Dokument, auf 130 Seiten geprägt vom lebendigen Wort Gottes, der Heiligen Schrift, soll dafür ein Kompass und gleichzeitig eine Einladung für einen weitführenden, vertiefenden Dialog zwischen Kirchen und Gesellschaft sein. Die Kirche kann heute durch öffentliche Stellungnahme und durch das gesellschaftliche Engagement von Christen ihre Aufgabe der Sozialverkündigung zum Ausdruck bringen und wahrnehmen.

Auf dieser Linie wird auch der Besuch Seiner Heiligkeit des ökumenischen Patriarchen Bartolomaios, zwischen dem 16. und 22. Juni, in Wien sein. Als Jubiläen für das Jahr 2004 - in Wien - möchte ich auch erwähnen: das 200-jährige Bestehen der Georgskirche und der griechisch-orthodoxen Schule, wo auch rumänische und serbische Schüler gelernt haben. Als Jubiläum möchten wir im Geist der Ökumene auch die 40-jährige Tätigkeit der Stiftung Pro Oriente erwähnen, die nach den Richtlinien Seiner Eminenz Kardinal König und Seiner Eminenz Kardinal Schönborn die Beziehungen zwischen der katholischen und orthodoxen Kirche gepflegt hat.

Die Einheit der Christen ist ein Anliegen, das unser Herr selbst in sein Abschiedsgebet vor seiner Kreuzigung aufgenommen hat: **„Ich bitte (dich, Gott Vater) aber nicht allein für sie, sondern auch für die, die durch ihr Wort an mich glauben werden, damit sie alle eins seien. Wie du, Vater, in mir bist und ich in dir, so sollen auch sie in uns sein, damit die Welt glaubt“** (Jh 17,20f.). In diesem Geist Christi führt die Orthodoxie den Dialog der Liebe, der Wahrheit und der Ehrlichkeit, bis das angestrebte Ziel erreicht ist, die volle Gemeinschaft aller Christen, die ihre Krönung in der gemeinsamen Teilhabe am Mysterium der Kommunion hat, durch die wir **„der göttlichen Natur teilhaftig werden“** (2 Petr 1,4).

In diesem Sinne erhoffen wir, dass wir als orthodoxe Gemeinde in der Diaspora hier in Österreich ein sichtbares Zeichen des Lebens Christi, der Einheit und der Vielfalt, aber gleichzeitig der ökumenischen Aufgeschlossenheit der Präsenz der Orthodoxen Kirche setzen können. Wir empfehlen dieses Zeichen der Liebe auch anderen und bemühen uns mit unseren katholischen und protestantischen Brüdern und Schwestern den Dialog zu führen und in Taten umzusetzen, zur Ehre Gottes, des Vaters, des Sohnes und des Heiligen Geistes. Amen.

*Predigt am Sonntag der Orthodoxie (29. Februar 2004)

FAMILIA CREȘTINĂ DE ASTĂZI

JUSTIN

Iubirea întemeiază familia și o întreține. De curând un ziar austriac publicase poza cu un soț și o soție care trăiesc de 77 de ani împreună, erau la puțin înainte de a împlini fiecare câte o sută de ani de viață. Autorul și cititorii articolului erau impresionati, pe de o parte, de longevitatea acestei familii, iar pe de altă parte erau stupefiați de realitatea că familiile de azi au o viață atât de scurtă. Dacă s-a vorbit despre nunta de argint (mulțumirea adusă lui Dumnezeu, după 25 de ani de conviețuire) sau despre nunta de aur (50 de ani de viață a soților) și foarte rar despre nunta de diamant (75 de ani de împreună viețuire a soților), astăzi vorbesc unii despre nunta de bumbac, un an de la căsătorie.

Constatându-se această stare de lucruri s-au întemeiat agenții care mijlocesc întemeierea de familii. Anul 2004 a fost declarat drept an internațional al familiei. Este interesant cum antropologi pe baza studierii fizionomiei și trăsăturilor feței umane încearcă să ajute pe tineri la întemeierea unei familii reușite. Asemănările dintre chipurile femeii și ale bărbatului oglindesc afinitățile spirituale și compatibilitatea între ei. Vorba înțeleaptă a strămoșilor: „cine se aseamănă se adună” sublinia și acest fapt.

Familia, conviețuirea dintre bărbat și femeie, este o instituție întemeiată de Dumnezeu, dintru început, în paradis: „**Nu este bine să fie omul singur; să-i facem ajutor pe potrivit lui**” (Fac.2,18), dar ea corespunde și trebuinței profunde a omului de a trăi în comuniune. Ea se bazează pe realitatea făpturii umane, creată de Dumnezeu în cele două genuri: bărbat și femeie. În vremea Vechiului Legământ familia apare sub sceptrul instituirii divine: Adam și Eva, Avraam și Sara, Isaac și Rebeca, Iacob și Rahela, Iosif și Asineta, Zaharia și Elisabeta, Ioachim și Ana. Împreună viețuire dintre bărbat și femeie, sub forma familiei este o necesitate, ea corespunde constituției complementare a ființei umane, atât a celei fizice, cât și a celei psihice. Bărbatul întregește femeia, iar femeia încununează bărbatul ei. Femeia soție împlinește pe soț, iar soțul întărește soția sa.

CĂSĂTORIA CA TAINĂ

Venirea în trup a Fiului lui Dumnezeu la noi a anulat căderile pricinuite de păcate (cartea de despărțire) și a restaurat familia pe temelia dintru început, din paradis și a ridicat-o la demnitatea de Taină. Cununia este una dintre cele șapte Sfinte Taine. Taina sfântă este lucrarea bisericască prin care într-o formă văzută se împărtășește, celui care primește taina, harul sau energia Duhului Sfânt.

Căsătoria a fost instituită de **Mântuitorul** ca Taină, prin participarea Sa la **nunta din Cana Galileii**.

Familia creștină se temeluiește prin Sfânta Taină a Cununii. „Când familia nu va mai fi întemeiată pe Taină, oamenii vor fi o turmă de fiare destrăbălate” (P. Arsenie Boca, Fiii Învierii). Taina însoțirii celor doi tineri străini și formarea unei celule unitare, în care cei doi sunt una este o lucrare extraordinară. Întemeierea căsătoriei este decizia și actul de deplină maturitate și libertate, este piscul vieții umane, ce se desfășoară între cele două necunoscute fundamentale ale vieții noastre: venirea și plecarea din această lume, nașterea și moartea. Căsătoria apare ca locul de unire dintre alfa și omega destinului uman (P. Evdochimov). Ea se întemeiază pe iubire și se hrănește mereu din iubire, revărsând asupra copiilor și a celor din jur iubire și dăruire.

Viața de familie a soțului și a soției se împlinește prin nașterea de copii. Viața familială se bazează pe dragoste și se întărește mereu și se reînnoiește prin iubire. În viața intimă a soților „nu-i bun nici abuzul, nici refuzul” (P. Arsenie). Soțul are nevoie de soție și soția are trebuință de soț. Așa a făcut Dumnezeu pe om: bărbat și femeie într-un singur trup. Partenerul de viață materială trebuie să devină și partener de viață spirituală. În cadrul Sfintei Taine a Cununii ne rugăm și „pentru buna înțelegere sufletească și trupească” a celor ce se căsătoresc.

CRIZA ÎN FAMILIE

Vremea noastră este una a împrăstierii, adesea „a plecării de acasă”. Egoismul crește și iubirea se împuținează și „**scăzând iubirea se întinde întunericul**” (Sf. Atanasie cel Mare). Timpul nostru este numit și al crizelor, adică vremea în care omul trebuie „să se cerceteze pe sine”, să se analizeze profund pentru situația în care se află și pentru găsirea căilor de ieșire din impas, din criză. Există indiscutabil și o criză a familiei. În spațiul citadin apusean, tot a doua familie se destramă, iar în mediul rural tot a treia căsătorie nu are durată. Este o statistică alarmantă. De aceea s-a ajuns la practicarea așa numitei căsătorii de probă sau a trăirii în concubinaj. Să nu mai spunem, că în câteva țări, s-a ajuns la căderea din înțelegerea și din sensul familiei prin acceptarea trăirii a două persoane de același sex. Această viață în doi se vrea doar a plăcerilor și egoismului și nu și a responsabilității. O asemenea viață înregistrează pe practicanții ei în turma lui Epicur, susținând că fericirea se dobândește doar prin cultivarea plăcerii. O asemenea atitudine, ca și trăirea paralelă sau potrivnică poruncilor divine a condus pe omul modern la senzualism, la idolatrizarea trupului, căci este îmbrăcat „**în trupul păcatelor cărnii**” (Coloseni 2,11). Cuvântul divin vestit de Sf. Ap. Pavel este tulburător: „**Sfârșitul acestora este**

pieirea. Pântecel este dumnezeul lor, iar mărirea lor este întru rușinea lor, ca unii care au în gând cele pământeste" (Filipeni 3,19).

Viața omului nu este scutită de surprize și încercări. Tot astfel și viața de familie are de trecut uneori etape dificile: neînțelegeri, nepotriviri, boli, nemulțumiri, încurcături și ispite. Viața de familie își are și ea crucea ei. Pentru aceasta apare în cântările de la Cununie și elementul de jertfire, de nevoiță: „**Sfinților mucenici care bine v-ați nevoit și v-ați încununat...**”. Viața de familie este după definirea lui Giovanni Papini „o promisiune de fericire și o învoială cu martirajul”. Adeseori propria voie trebuie s-o jertfești pe altarul familiei, prin voința celuilalt, pentru binele și pacea familiei. Din pricina iubirii față de celălalt, se cuvine să pui voia lui adeseori înaintea propriei voințe. Dar frumusețile și darurile căsătoriei sunt multiple și sunt de dorit.

Desfacerea căsătoriei era îngăduită de Moise pentru „**învărtoșarea inimilor voastre, dar la început n-a fost așa**” (Matei 19,8). Singurul motiv pentru desfacerea căsătoriei este moartea spirituală (vina desfrânării) sau moartea trupească (văduvia). În Biserica noastră, cu dispensă de la episcop, se binecuvintează și a doua și a treia căsătorie.

Sunt adesea cazuri că, deși familia este întemeiată pe Taină ea nu are trăinicie. Harul legăturii și indisolubilității căsătoriei este dăruit tuturor: „**ce a unit Dumnezeu, omul să nu despartă**” (Matei 19,6). De ce unele cupluri nu au viață deplină, până la mormânt? De vină nu este harul divin, harul păcii și unității familiei, acea putere ce se revarsă la Cununie, ci propria voință și libertate a omului. Omul nu lucrează pe linia harului divin, ci el se comportă doar după „pofta inimii lui”, potrivit comandamentelor egoismului său.

Pentru ca pacea și iubirea familiei să se păstreze și să crească neîncetat se cer respectate următoarele datorii reciproce ale soților:

- iubirea și respectul: „**Bărbatul să dea femeii iubirea datorată, asemenea și femeia bărbatului**” (1 Cor.7,3);

- fidelitatea sau credințioșia;
- ajutorul sau sprijinul;
- curăția și cumpătarea trupească și sufletească și
- împreună lucrare pentru împlinirea mântuirii.

Un preot vârstnic spunea că pentru păstrarea păcii și fericirii în familie este suficientă împlinirea unei singure condiții: soțul și soția să nu fie niciodată tulburați amândoi în același timp, ci pe rând. Bucuria și pacea trebuie să troneze în căminul familial.

ÎMPLINIREA PRIN FAMILIE

Tinerețea ordonată și trăită prin respectarea

poruncilor lui Dumnezeu va conduce spre întemeierea unei familii fericite și împlinite. Tânărul își îndreptează calea sa prin păzirea cuvintelor divine (Psalmul 118,9), prin orânduirea vieții după preceptele cuvântului biblic.

Familia întemeiată pe dragoste curată și sinceră este grădina paradisiacă în care soțul și soția se bucură de această viață pământescă și-și pregătesc viața cea fericită și ne-mbătrânitoare. Soțul este darul pe care Dumnezeu îl dăruiește femeii, tot astfel și soția este darul pe care Domnul îl oferă bărbatului. Pentru aceasta cu darul trebuie să te comporți deosebit, trebuie să-l primești ca atare și să-l prețuiești deosebi. „**Fiecare își are de la Dumnezeu darul său**” (1 Cor. 7,7). Există un dar al căsătoriei, dar există și un dar al fecioriei, al vieții celibatate. Tot astfel există o cruce a căsătoriei și o cruce a vieții singulare, dar aceste cruci se dăltuiesc în perspectiva învierii, ținta lor este biruința și împlinirea, fericirea și bucuriile curate.

Împreună influențare și creștere duhovnicească în viața de familie sunt esențiale. „**Femeia virtuoaasă este o cunună bărbatului ei, iar femeia fără cinste este un cariu în oasele lui**” (Prov. lui Solomon 12,4). Potrivit cuvântului divin scris de același înțelept: „**femeia vrednică... e mai prețioasă decât nestematele... bărbatul ei devine om de cinste în cetate... femeia înțeleaptă va fi binecuvântată**”. Prin înțelepciune și delicatețe soțul cel bun poate schimba pe cel mai puțin bun: „**bărbatul necredincios se sfințește prin femeia credincioasă și femeia necredincioasă se sfințește prin bărbatul credincios**” (1 Cor. 7,14). Împreună viețuire a soților este o pregătire și o pregustare a fericirii de aici, dar și de dincolo. Pentru aceasta se spune că familia își are și o valoare soteriologică, cu rol spre mântuire. Soții plănuiesc și săvârșesc cele bune împreună, cei doi evită răul. Ei se roagă unul pentru altul și se roagă împreună: „**Dumnezeul nostru, Tu, care cârmuiești inimile, cârmuiește și pe ale noastre, astfel ca buna înțelegere să unească sufletele noastre**”. Se roagă pentru cei căsătoriți și părinții lor, căci „**rugăciunile părinților întăresc temeliele caselor copiilor**” (Rugăciunea a 2-a la slujba Cununiei). Se roagă însă pentru ei și proprii copii. Această rugăciune întreită se înalță ca un triptic de ceară, tămâie și busuioc către Dumnezeu, Cel în Treime preamărit.

Trăirea soțului și a soției în armonie și înțelegere crează un confort spiritual și material absolut necesar pentru realizarea fapturii umane plene, prin perpetuarea vieții și buna creștere a odraslelor. Copiii sunt darurile dragostei dintre soți și împlinirea lor în această viață, dar și legarea lor materială de eternitate. Prin existența copiilor moartea se biruiește, se transfigurează și omul continuă

să trăiască, chiar și material după săvârșirea sa întru Domnul. Copiii și dragostea lor sunt punți ce leagă și întăresc sufletele, sunt inele ce îmbină generații și lumi laolaltă.

Aceste gânduri sunt ca o rugăciune către Dumnezeu să reverse pace și bună înțelegere peste cei care trăiesc în „vrăjmășie casnică”, să ajute pe cei care-și întemeiază familii și să-L lăudăm și să-L mulțumim cei ce

avem familii împlinite. Aceste rânduri sunt scrise și ca un strigăt pentru întemeierea familiei creștine. Sunt o invitație stăruitoare pentru păstrarea intactă a familiei, dar în același timp sunt și un omagiu adus tuturor celor ce-și păzesc și întăresc familia pe stânca cea tare a iubirii adevărate. Căci iubirea adevărată izvorăște și se revarsă de la Dumnezeu, căci El „**este iubire**” (1 Ioan 4,8).

BISERICA NOASTRĂ LOCAȘ AL SFINTELOR SLUJBE

A avea o biserică proprie înseamnă a avea un colț de cer pe pământ, a putea intra într-o tindă a raiului, a gusta ceva din bucuriile Edenului. Credincioșii ortodocși vin cu bucurie sfântă spre locașul lor și trăiesc clipe sfinte și sfințitoare în cadrul sfințelor slujbe. În biserica nouă a românilor ortodocși din Viena slujbele și rugăciunile noastre sună mai bine, decât într-un spațiu închiriat, ele au mai bine duhul și simțirea de acasă, căci acesta este locul și biserica noastră. Deși plecați de acasă, rugăciunile și slujbele noastre sunt cele de acasă, simțirea este de acasă, busuicoul, icoanele, lemnul iconostasului și marmora Sfintei Mese miros și au tăria de acasă, limba și sfânta credință sunt de acasă, sunt cele ale bunilor și străbunilor noștri.

În ultimul timp am avut trei slujbe arhieresti: 26 decembrie (P.S. Episcop vicar SOFIAN), 22 februarie (Î.P.S. nostru Mitropolit SERAFIM) și 29 februarie (Î.P.S. Mitropolit MICHAIL, grec ortodox din Austria).

În cadrul Sfintei Liturghii arhieresti săvârșită de Î.P.S. Mitropolit SERAFIM a fost săvârșită, în biserica noastră, și prima hirotonie întru preot a P.C. Diac. Dr. Mihai Săsăujan, lector la Facultatea de Teologie din Arad.

Cu prilejul Duminicii Ortodoxiei alături de Mitropolitul grec din Viena au slujit preoții tuturor Comunităților ortodoxe din Viena, aparținători de Patriarhiile: ecumenică, antiohiană, rusă, sârbă, română și bulgară. Această slujbă oficiată în șapte limbi a arătat o icoană a Sfintei Ortodoxii, o imagine a diversității și în același timp a unității noastre.

Tot în acest timp au poposit și au slujit în această biserică mai mulți fii ai Bisericii noastre, preoții: Cons. Simion Săsăujan (Sibiu), Cons. Prof. Ionel Popescu (Timișoara), Cons. Ioan Micoroi (Arad), Ierom. Atanasie (Mrea Secu), Pleșa Ciprian (Moara Suceava), Ioan Pupăzan (New York), Cristian (Timișoara) și diaconii: Dumitru Dura (Nürnberg), Calinic Vintilă (Nürnberg) și Eugen Filipescu (Bad Ischl) ș.a.

Împreună cu enoriașii Bisericii noastre s-au rugat mai mulți români care erau în trecere prin Viena. De asemenea, au participat la slujbele noastre austrieci din cadrul Bisericii catolice (Msgr. Leopold Strandl, Pr.Prof.

Univ.Dr. Ernst Suttner, Dr. Johann Marte, președinte al Fundației Pro Oriente, Prof. Christine Gleixner, președinta Consiliului Ecumenic al Bisericilor din Austria, Prof. Dr. Franz Gschwandtner, secretar general al Fundației Pro Oriente), ori din cadrul Bisericii evanghelice Prof. Univ. Dr. Susanne Heine împreună cu un grup de 25 de studenți teologi. În seara zilei de 20 ianuarie, la solicitarea preoților din sectorul 11, s-a săvârșit slujba ecumenică în biserica noastră. Au participat: Bernhard Heitz, episcop al Bisericii vechi catolice, Msgr. Leopold Strandl, protopop Dr. Niko Klican, paroh Ing. Mag. Christian Maresch, paroh Mag. Pavel Povakan și alți preoți din Biserica catolică, pastori din biserica evanghelică și aproximativ 150 de credincioși.

Aici în biserica nouă din Viena ne botezăm pruncii, aici se întemeiază familiile creștine, aici ne întărim și ne redobândim echilibrul sufletesc în vremea confuziilor și a tulburărilor. Aici ne întâlnim în rugăciunile noastre cu frații de acasă și de pretutindeni, dar și cu cei răposați ai noștri, trecuți în împărăția luminii. Ne întâlnim aici cu toți românii ortodocși ce au trăit de-a lungul veacurilor în Viena și au dorit să aibă o biserică a lor. Pentru aceasta am considerat că este bine să așezăm în sala de sub biserică, exact sub Sfântul Altar chipurile celor 14 preoți ortodocși români de la Viena.

Prin participarea la sfintele slujbe ne întărim credința, ne rugăm mai bine, ne bucurăm de această șansă sfântă. Prin venirea și prin rugăciunile noastre din biserică trăim experiența duhovnicească a învierii noastre, căci cu înțelepciune poartă Comunitatea noastră **hramul „La Sfânta Înviere”**. Prima Sfântă Liturghie, pe locul cumpărat pentru zidirea bisericii, s-a săvârșit de către trei ierarhi (Î.P.S. Serafim, P.S. Laurențiu și P.S. Calinic, 23 sept. 2001), iar apoi la cele două Sfinte Paști (2002) și cea dintâi slujbă în biserica proaspăt zidită a fost iarăși Sfânta Liturghie tot de Sfintele Paști (2003). Nădăjduim ca și în acest an, de Sfintele Paști să fie cu noi și Î.P.S. Mitropolit Serafim. Bucuria Sfintei Liturghii și pacea pascală sunt două roade și daruri pe care le primim prin participarea la sfintele slujbe în biserică.

GÂNDURI DESPRE PĂRINȚI...

Sr. Maria Mihaela STAN

Fiecare dintre noi avem părinți trupești, la care ne gândim: în ceasuri de bucurie, în ceasuri de tristețe, sau ori de câte ori sufletul ne este învăluit cu amintiri duioase despre copilărie. Unii dintre semenii noștri, din nepătrunse rațiuni dumnezeiești, nu i-au cunoscut pe cei care le-au dat viață, sau i-au pierdut prea curând. Despre aceștia spun Părinții Bisericii, că Îngerii înșiși le sunt pavăză!

Însă, prea puțini dintre noi ne gândim și la părinții duhovnicești, ca la unii ce ar avea un loc special în suflet. Destui nici măcar nu realizăm că am avea nevoie și de astfel de părinți, așa încât să ni-i impropiem. Sintagma „părinte duhovnicesc” ne pare ceva destul de străin de viața cotidiană, mai ales atunci când ea se derulează în cadrele unei civilizații demult ieșite din tiparele comunității creștine în care mulți am copilărit. O întâlnim, eventual, în cărțile bisericești, dacă găsim răgaz să le citim și o considerăm, adesea, o expresie normală în spațiul monahal, dar nu și în cel din afara mănăstirilor.

Poate că, pentru generația foarte tânără, nici înțelesul acestei asocieri de termeni nu este foarte clar. Dar, în epoca internetului și a rapidei circulații a informației, o definiție, mai mult sau mai puțin satisfăcătoare, poate fi găsită repede, prin doar simpla apăsare a unor taste.

Mai greu, însă, este să vezi un părinte duhovnicesc. De ce?! Pentru că acest fel de oameni nu se supun unei „norme” în vogă a momentului: reclama. Cel mai adesea, ei sunt niște „anoni”, pe care doar lumina Sfântului Duh, Care Se odihnește în sufletul lor curățat de patimi, ni-i face cunoscuți.

Am văzut mai mulți astfel de părinți, până acum, și, desigur, fiecare dintre ei m-a impresionat într-un fel, însă, în rândurile acestea doresc a vă spune ceva despre și de la părintele meu duhovnicesc. El a trăit în ultimii 25 de ani ai vieții la una dintre mănăstirile de maici ale Olteniei - Mănăstirea Clocociov, din orașul Slatina - care, deși cu obârșie nobilă, voievodală (de ctitorirea ei stau legate numele lui Mihai Viteazul, Matei Basarab sau Constantin Brâncoveanu), a devenit mai populară tocmai datorită acestui părinte: **Părintele Visarion de la Clocociov.**

S-a născut la data de 28 octombrie 1921, în localitatea Ivești-Galați, fiind primul dintre cei 6 prunci ai familiei Ioana și Dumitru Coman. A intrat în mănăstirea Bogdana - Județul Bacău, la 10 februarie 1946, apoi în scurt timp s-a călugărit (pe 21 noiembrie 1946, de Sărbătoarea Intrării Maicii Domnului în Biserică) - primind numele de Visarion. În anul 1951 a fost hirotonit ieromonah, apoi, în 1952 a fost trimis ca preot slujitor și duhovnic la o mănăstire de maici din apropiere -

Mănăstirea Măgura, rămânând toată viața în această postură. După ce trăiește calvarul celebrului Decret comunist din 1959, prin care mulțime de mănăstiri au fost desființate, este repartizat, abia în 1965, ca preot slujitor la Mănăstirea Sucevița, care, monument istoric fiind, mai avea o mică obște de maici. Clima aspră a Bucovinei cauzându-i mari suferințe trupești, este nevoit să se mute într-o zonă călduroasă. Astfel ajunge, în mai 1976, la Clocociov, unde era atunci numai bisericuța monument istoric, părăginită și nerestaurată profund din perioada interbelică, înconjurată de ruinele a ceea ce fuseseră cândva zidurile incintei, iar jur împrejurul ei aflându-se bălți cu șerpi sau mărăcini. Ajuns aici, pe lângă restaurarea mănăstirii în ansamblu, va contribui imens la **restaurarea multor suflete**, pe care le-a primit cu multă răbdare și dragoste la scaunul său de spovedanie și pentru care s-a rugat stăruitor, îndeosebi la Liturghiile de fiecare zi.

Între Liturghie, Spovedanie, cugetare, rugăciune, răbdare și suferință nemărturisită s-au scurs anii bunului Părinte, până când a fost chemat la Dumnezeu, în noaptea de 11 - 12 aprilie 2002.

Două coordonate temporale distincte, 28 octombrie 1921 - 11 aprilie 2002, încadrează o biografie relativ banală, lipsită de spectaculos, aidoma tuturor acelor ce umplu paginile Patericului Egiptean, sau ale aghiografiilor ortodoxe. Și totuși, privită dintr-o altă perspectivă, cea duhovnicească, viața, trăirea acestui om a fost ca o oglindă, în care Dumnezeu S-a reflectat pe Sine, într-o lume în care noi, oamenii, avem tendința de a-l lăsa prea puțin loc să Se reflecte, deși este a Sa, în întregime.

Trăind în proximitatea unei astfel de persoane, Evanghelia a devenit cutremurătoare în adevărurile ei. Vălul indiferenței, al nepăsării cu care citisem sau ascultasem, nu de puține ori, cuvintele dumnezeiești, se ridica în fața trăirii profunde a acestor cuvinte de către Părintele. Am văzut, în viața sa, că pentru a nutri speranța învierii împreună cu Hristos, trebuie să-ți asumi mai întâi drumul Crucii personale, împreună cu Hristos.

Văzându-i smerenia - scandalizantă pentru tiparele gândirii contemporane - te cuprindea un fior gândindu-te că ea este doar o fărâmă din smerenia lui Hristos, care trebuie urmată de către orice aspirant la Împărăția lui Dumnezeu.

Văzându-i îndelunga răbdare - plictisitoare, adesea, pentru cei din preajmă - te rușina la gândul că tu, om al „generației grăbite”, nu puteai nici măcar accepta că altcineva poate fi atât de răbdător.

văzându-i dăruirea totală din timpul Sfintei Liturghii zilnice, puteai pricepe ceva din adâncimea, sensul și dimensiunea reală a iubirii și Jertfei lui Hristos pentru lume.

Dar și văzându-i privirea plecată și tăcerea în clipele când era nedreptățit sau clevetit, înțelegeai că și acestea sunt parte din Evanghelie. La fel cum este și sărutul lui Iuda, acceptarea trădării, a nerecunoștinței, din partea celui căruia nu i-ai făcut decât bine.

Am văzut, în viața acestei persoane, frumuseți și piscuri ale viețuirii în Hristos, dar și ceva din adâncul suferinței lui Hristos. Suferință asumată, evident, și în consecință, mântuitoare, dar, totuși, suferință...

Este, desigur, înălțător și plăcut să privești și să accepți Sfânta Evanghelie în punctele ei luminoase: episoadele vindecărilor miraculoase, momentul Schimbării la Față pe Muntele Tabor, Intrarea Mântuitorului în Ierusalim, Învierea. Asemenea pasaje citind, te simți dornic și în stare de a-L urma pe Hristos. Dar este foarte greu să-L urmezi pe Hristos Cel descris în alte locuri ale aceleiași Sfinte Evanghelii: în smerenia-l inimaginabilă, arătată din chiar momentul Nașterii Sale într-o peșteră de pe câmp, unde se adăposteau animalele, în defăimările cărturarilor și ale fariseilor, în lepădarea lui Petru, în sărutul lui Iuda, în pălmuirile și biciuirile soldaților, în umilirile lui Pilat. Și totuși, din viața acestui Părinte am învățat, că Evanghelia se asumă total, pentru a te bucura de roadele ei.

Am învățat, apoi, că viața în Hristos nu este o povară, dimpotrivă. Ne repeta adesea versetele: „**Luati jugul Meu asupra voastră; și învățați-vă de la Mine, că sunt blând și smerit cu inima, și veți afla odihnă sufletelor voastre! Că jugul Meu este bun și povara Mea este ușoară.**” (Matei 11, 29-30) El însuși nu se arăta vreodată a fi împovărat de ceva, era un om liber, care-și atârnase toată viața de Dumnezeu.

Am conștientizat că, legea lui Dumnezeu trebuie învățată și însușită, poate mai bine decât orice altă „materie”; că ea nu este un apendice al vieții noastre, ci este chiar liantul indispensabil al ei. O existență în afara asumării acestei legi transformă viața omului într-o

mișcare haotică, imprecisă, ghidată, adesea, numai de instincte primare sau de ambiții și orgolii mărunte.

Am văzut apoi, că Părintele era în toate ipostazele vieții foarte atent. Îl vedea pe Dumnezeu în întreaga creație, Îl simțea ca o prezență constantă în mijlocul nostru, la care trebuie să fii mereu receptiv, spre a o cinsti cum se cuvine, spre a se bucura de ea.

Părintele era stăpânit de o bucurie discretă chiar și în momentele umbroase ale vieții. El știa să se bucure de o vizită, de un cuvânt, de o floare. Îl contempla pe Dumnezeu prin picătura de rouă a dimineții, prin apusul de soare, ca și prin tunetele înfiorătoare, prin întâmplările fericite, ca și prin nenorociri. Nimic din „ceața” acestei lumi nu l-a „orbit”.

Se bucura și era foarte recunoscător când primea ceva, dar starea sa firească era cea de dăruire, de jertfă. Și-a jertfit timpul său pentru Dumnezeu, sau pentru binele aproapelui. Și-a jertfit cuvântul său vorbind, chiar repetând la nesfârșit cu aceeași calmitate și răbdare un sfat bun și folositor. Dar și-a jertfit cuvântul său și tăcând, în fața ocărilor, a calomniilor, a vorbelor grele din partea aproapelui.

Desigur, multe, foarte multe, am văzut și am învățat de la acest Părinte. Dar, poate, cel mai inedit lucru, pe care l-am întrezărit numai datorită ajutorului său, a fost ceva ce depășește planul tuturor legilor firești: „spațiu” duhovnicesc. În acest „spațiu” evenimentele nu se mai supun legilor clasice ale logicii umane: imposibilul din punct de vedere uman, devine realitate; săracii acestei lumi devin mai fericiți decât magnații ce o stăpânesc; orbii fizic, văd mult mai limpede decât cei văzători. Însă, acolo se intră numai cu „racheta” credinței și îmbrăcat în „costumul” virtuții. Adică, în Hristos. În acest „spațiu” trăia Părintele mereu, de aceea, noi, cei lumești, l-am înțeles uneori prea puțin, altelei deloc. Sunt, însă, convinsă, că el ne-a iertat de la început că de aceea ne și spunea, mai ales la momente de aleasă bucurie: „**V-am iertat pe toți, din toată inima, și vă binecuvântează!**” și am nădejdea că va ajuta și de acum înainte pe toți doritorii sinceri de orizontul limpede al Luminii celei neînserate!

VERLEIHUNG DES EHRENDOKTORATS DER UNIVERSITÄT CLUJ AN KARDINAL KÖNIG

Eszter Bokor

Professor Andrei Marga, Rektor der Babeș-Bolyai-Universität in Klausenburg, verlieh am 18. Februar 2004 im Großen Festsaal der Universität Wien das Ehrendoktorat an Franz Kardinal König. Hohe akademische und kirchliche Würdenträger kamen aus Siebenbürgen, um im Rahmen eines Festaktes das Lebenswerk des Kardinals zu würdigen.

Die Veranstaltung stand ganz im Zeichen des Zusammenwachsens von Ost und West und war geprägt von den Werten des neuen Europa: von internationaler Kooperation und ökumenischem Dialog. Der Kardinal nahm sichtlich gerührt die Auszeichnung an und sprach sowohl der Universität Cluj als auch der Universität Wien seinen Dank aus. In seiner Ansprache betonte er, dass

Europa weit mehr sei als die Europäische Union: Die südosteuropäischen Länder würden selbstverständlich auch dazu gehören. Er plädierte für die Anerkennung der großen kulturellen Vielfalt und für eine „lebendige Verbindung unserer Länder“.

Dies war nicht das erste Mal, dass dem Kardinal ein solcher Ehrentitel an der Universität Wien verliehen wurde: Seit 1963 ist er Ehrendoktor der Alma Mater Rudolphina und 2003 wurde ihm hier die gleiche Auszeichnung von der Jagiellonischen Universität in Krakau erteilt.

Kardinal König historische Verdienste

Die Entscheidung des Senats der Klausenburger Universität für die Verleihung des Ehrendoktorats begründete Rektor Marga mit Kardinal Königs Einsatz für die Erneuerung der Kirche, insbesondere durch den Ökumenismus und den jüdisch-christlichen Dialog. Laut Professor Marga gehören die Bücher des Kardinals zu jenen Werken, die für das Verständnis der Kultur des 20. Jahrhunderts unerlässlich sind. Er würdigte besonders Kardinal Königs Beitrag beim Zweiten Vatikanischen Konzil.

Der Kardinal plädierte stets für eine Öffnung und Erneuerung der Kirche, seine Arbeit blieb nicht erfolglos. Der Rektor hob besonders den Einsatz des Kardinals für

Die Öffnung der katholischen Kirche zu den kommunistischen Staaten in Mittel- und Osteuropa und

sein Engagement für Meinungs- und Glaubensfreiheit in diesen Ländern hervor.

Kontakte jenseits des eisernen Vorhangs

Anschließend sprachen Dekan József Marton, der römisch-katholische Erzbischof von Alba Iulia (Gyulafehérvár) und kirchlicher Vorsteher der Katholisch-Theologischen Fakultät der Universität Cluj, György Jakubiny, und der griechisch-katholische Bischof Virgil Bercea. In ihren Laudationes strichen sie besonders den Zuspruch und das Engagement von Kardinal König zur Zeit des Kalten Krieges in Mittel- und Osteuropa heraus.

Er war der erste Kardinal gewesen, der 1967 das kommunistische Rumänien besucht hatte. Als Gründer und Schirmherr der ökumenischen Stiftung Pro Oriente bemühte sich der Kardinal um Kontakte mit den Nachbarkirchen im ehemaligen Ostblock.

Gemeinsame Geschichte neue Partnerschaft

Rektor Winckler eröffnete den Festakt und hob die symbolische Bedeutung der gemeinsamen Veranstaltung hervor: Die Gastfreundschaft der Universität Wien dient nicht nur dem Anlass, sondern setzt ein Zeichen von Partnerschaft und internationaler Kooperation in Europa.

Die Universitäten Wien und Cluj sind durch eine gemeinsame Geschichte verbunden, durch die Entstehung des europäischen Hochschulraumes würde sich die Zusammenarbeit noch weiter verstärken, die Partnerschaft wird intensiviert werden.

CARDINALUL DR. FRANZ KÖNIG DOCTOR HONORIS CAUSA AL UNIVERSITĂȚII DIN CLUJ

Titlul onorific de Doctor honoris causa (Dr.h.c.) se poate acorda de către diferite Universități unor mari personalități care s-au afirmat printr-o activitate deosebită în domeniul vieții științifice, culturale sau sociale. În ultimii ani a fost acordat, de către Universități române, acest suprem titlu mai multor personalități din Biserica romano-catolică. La propunerea Facultăților de Teologie Ortodoxă s-a acordat în mai 2000 acest titlu Cardinalului Dr. Christoph Schönborn și Msgr. Dr. Albert Rauch (București), de asemenea, profesorilor universitari Dr. Filip Harnouncourt (Sibiu) și Tomas Spidlik (Cluj). Pr. Prof. univ. Dr. Ernst Suttner este, de asemenea, Dr.h.c. al Universității clujene la propunerea Facultății de istorie. Drept „pietre de hotar în relațiile dintre Biserica catolică și ortodoxă sunt vizitele Papei Ioan Paul II la București din mai 1999 și vizita de răspuns a Patriarhului Teoctist în Roma”, potrivit cuvintelor festive ale Cardinalului König. Dar vizita făcută la invitația Patriarhului Justinian în anul 1967 de către Cardinalul König în România și vizita Patriarhului la Viena în 1968 au jucat un rol determinant pentru legăturile frățești dintre Bisericile și țările noastre.

La cererea Facultăților de Teologie romano-catolică și greco-catolică din Cluj s-a decernat, în cadrul unei festivități deosebite, la Viena acest înalt titlu Cardinalului Dr. Franz König, din partea Universității Babes Bolyai. Astfel fostul Arhiepiscop al Vienei (1956-1986) Dr. König, la venerabila vârstă de 99 de ani, a primit pentru vasta sa activitate teologică și ecumenică la data de 18 februarie titlul de Dr.h.c. Eminența sa este apreciat și cunoscut în România ca un „făcător de lumină al unui ecumenism prudent... România este o țară a speranței pentru ecumenism” (Mag. Rembert Schleicher).

La festivitatea organizată în marea Aulă a Univeristății vieneze au participat alături de Rectorul Dr. Andrei Marga, prorectorii și decanii celor patru Facultăți de Teologie din Cluj (ortodoxă, romano-catolică, greco-catolică și protestantă. De asemenea, a cântat un cor ecumenic, format din studenți de la aceste facultăți de teologie clujene. Această prezență a fost percepută ca un simbol al climei de cooperare ce există între Bisericile creștine din România.

Seara oaspeții de la Cluj au participat în biserica noastră la un concert ecumenic. Preotul paroh Dura a salutat această armonie în cântarea și-n atmosfera de la Cluj și a felicitat inițiativa de a acorda Cardinalului Dr. König acest înalt grad academic. Au rostit cuvinte ocazionale: Prof.dr. Andrei Marga, Rectorul Universității

clujene, Pr.prof.dr. Vasile Leb, decanul Facultății de teologie ortodoxă și P.S. Episcop Virgil Bercea, decan al Facultății de Teologie greco-catolică.

Participanții s-au bucurat de frumusețea cântării și de comunicarea din timpul agapei organizată.

A TRECUT LA DOMNUL CARDINALUL DR. FRANZ KÖNIG

În data de 13 februarie 2004 a trecut la Domnul cel care a fost marcantă personalitate a Bisericii romano-catolice, dar și a societății austriece și apropiat al Bisericii Ortodoxe Române Cardinalul Dr. Franz König, în vârstă de 99 de ani. Slujba de înmormântare a avut loc sâmbătă 27 martie 2004 în Domul Sf. Ștefan din Viena. A fost așezat în cripta domului.

Cardinalul Dr. Franz König s-a născut la 3 august 1905 în Rabenstein, Austria. A studiat la Roma Filozofie și Teologie, specialist în istoria religiilor. A fost hirotonit preot la 29 octombrie 1933, episcop vicar de St. Pölten la 31 mai 1952 și arhiepiscop al Vienei la 10 mai 1956. A fost numit cardinal de Papa Ioan al XXIII-lea în anul 1958, era ultimul cardinal în viață numit de acest papă.

A participat activ la Conciliul II vatican și a fost numit conducătorul Secretariatului pentru legăturile cu necreștinii.

Acum 40 de ani (1964) a întemeiat la Viena Fundația Pro Oriente, al cărei Protector este și P. F. Patriarh Teoctist. A avut numeroase întâlniri cu reprezentanții Bisericilor Ortodoxe, vizitând de mai multe ori Biserica și țara noastră. La Viena s-a întâlnit în cadrul simpozioanelor de la Pro Oriente cu mai mulți ierarhi ai Bisericii noastre: Patriarhii Justinian și Iustin, cu mitropoliții: Nicolae Mladin, Firmilian, Nestor ș.a. De asemenea, a avut întâlniri cu Prea Fericitul Patriarh Teoctist, cu Înalții Prea Sfințiții: Daniel, Antonie, Teofan, Nicolae Corneanu, Serafim, Nifon, Andrei ș.a.

A fost deschis cu bucurie și pentru noi românii ortodocși din Viena. Nu numai față de marii noștri ierarhi, ci și față de enoriași de seamă ai Parohiei noastre. A fost în legătură apropiată de Dl. Valerian Comoroșan - Bucovineanul. Îmi amintesc cum discuta la întruniri de la Pro Oriente, cu D-na Prof. Tatiana Piwonka și cu D-na Rozalia Bardfeld. Participarea Cardinalului König la slujba de sfințire a locului și la punerea pietrei de temelie pentru biserica noastră la 23 septembrie 2001, a fost și a rămas pentru noi un act de mare bucurie și apreciere.

La ultimul dialog, la sfârșitul lui ianuarie a.c. îmi spunea că trecând cu mașina a văzut biserica noastră nouă și s-a bucurat că s-a zidit așa de repede și bine. L-am

invitat ca într-o Duminică să vină să vadă cum arată împodobită cu credincioși, a acceptat invitația și mi-a spus că o să vină. La 18 februarie am văzut pentru ultima oară chipul luminos, dar obosit al Cardinalului, care deși era cu noi trupește, privirea-i era departe peste și dincolo de noi. Primăvara a sosit, dar Duminica cu prezența trupeză și impunătoare a Cardinalului în biserica noastră nouă n-a mai venit. Ne-am întâlnit doar în duh liturgic pomenindu-l în biserica noastră, în 13 februarie și rugându-ne toți slujitorii ortodocși din Viena în Dom - la căpătâiului răposatului Kardinal - vineri 26 martie.

Slujba de înmormântare s-a oficiat în catedrala Sf. Ștefan, care străjuiește de 850 de ani din inima Vienei. Mii de oameni s-au perindat vreme de 30 de ore și și-au luat rămas bun de la cel care a fost "Ultimul Rege" sau "Regele inimii". Slujba de prohodire a fost impunătoare. În fruntea episcopilor slujitori s-a aflat Cardinalul Joseph Ratzinger (Vatican) și Cardinalul Christoph Schönborn (Viena). Cuvinte de apreciere și de rămas bun au mai rostit și Thomas Klestil, Președintele federal al Austriei și Michael Staikos, Mitropolitul grec-ortodox al Austriei. A fost cântat minunat, imnul preferat de cel răposat: **"Spre Tine Doamne am nădăjduit, să nu fiu rușinat în veci"** (Psalmul 30,1). Slujba a fost transmisă, în direct, la radioul și la televiziunea austriacă. Trupul neînsuflățit a fost purtat prin catedrala arhiplină și înconjurându-se, apoi a fost așezat - neuitatul Cardinal König - în cripta episcopală de sub dom.

Așa s-a mutat la Domnul Cardinalul König: instanță morală peste toate granițele partidelor, omul dialogului și al concilierii, un politician bisericesc și un creator de punți. A trecut dincolo să mijlocească pentru pacea și buna-înțelegere din lume, dar și rugându-se lui Dumnezeu, atât de minunat: "Domnul să ocrotească Arhiepiscopia Vienei, care se află la începutul celui de-al treilea mileniu pe un drum bun" (din Testamentul său).

DUMNEZEU SĂ-L ODIHNEASCĂ ÎN VECI !

DIE KIRCHE CHRISTI SEI

Franz Kardinal KÖNIG

eine einladende Kirche,
 eine Kirche der offenen Türen,
 eine wärmende, mütterliche Kirche,
 eine Kirche der Generationen,
 eine Kirche der Toten, der Lebenden und der
 Ungeborenen,
 eine Kirche derer, die vor uns waren,
 die mit uns sind und die nach uns kommen,
 eine Kirche des Verstehens und Mitfühlers,
 des Mitdenkens und Mitfreuens und des Mitleidens,
 eine Kirche, die mit den Menschen lacht und mit den
 Menschen weint,
 eine Kirche, der nichts fremd ist und die nicht fremd tut,
 eine Kirche, die wie eine Mutter auf ihre Kinder warten
 kann,

eine Kirche, die ihre Kinder sucht und ihnen nachgeht,
 eine Kirche, die die Menschen dort aufsucht, wo sie sind
 bei der Arbeit und beim Vergnügen, beim Fabrikator
 und auf dem Fußballplatz, in den vier Wänden des
 Hauses,
 eine Kirche der festlichen Tage
 und eine Kirche des täglichen Kleinkrams,
 eine Kirche, die nicht verhandelt und nicht feilscht,
 die nicht Bedingungen stellt oder Vorleistungen verlangt,
 eine Kirche der Kleinen, der Armen, Beladenen und
 Mühseligen,
 der Scheiternden und Gescheiterten im Leben, im Beruf,
 in der Ehe,
 eine Kirche derer, die im Schatten stehen,
 der Weinenden, der Trauernden,
 eine Kirche der Würdigen, aber auch der Unwürdigen,
 der Heiligen, aber auch der Sünder...

DESPRE TIMP

Ana IONESCU

„**Timpul este distanța dintre noi și Dumnezeu**”,
 scria inspirat Părintele Dumitru Staniloae.

Se apropie Sfintele Paști, Învierea Domnului
 nostru Iisus Hristos. Este timpul postului, care ne ajută să
 ne adunăm din împrăștieri, din împrăștierile, pentru care
 adeseori ne găsim mult prea mult timp.

De ce oare avem noi senzația că timpul este al
 nostru? Îl împărțim în timp de muncă și în timp liber liber
 pentru ce? Pentru a ne uita la televizor, pentru a merge la
 cinema, pentru a nu ne mai muta privirea din computer sau
 chiar pentru a alerga după "cadouri" pentru sărbători. În

această grijă de a ne ocupa timpul liber uităm să facem
 puțin loc în viața noastră și Domnului. Parcă ne-ar fi teamă
 să rămânem singuri cu noi înșine, deși numai astfel ne-am
 putea apropia de Dumnezeu. Abia atunci ar fi în timpul
 nostru liber liniște și rugăciune.

Acum înaintea Învierii Domnului este momentul
 cel mai potrivit să nu ne "umplem" timpul, ci să-l împlinim.
**"Învață-ne să socotim bine zilele noastre, ca să ne
 îndreptăm inimile spre înțelepciune"**, se roagă
 Domnului prorocul David în psalmul 89 și noi împreună
 cu el.

LECTURI FOLOSITOARE**RELIGIONEN ÎN ÖSTERREICH = RELIGII ÎN AUSTRIA**

Libertatea religioasă este întemeiată legal deja în
 edictul de toleranță dat de împăratul Iosif al II-lea în anul
 1781. Articolul 14 al Constituției din anul 1867 a adus o
 mai amplă garantare a libertății de conștiință și de credință
 a persoanelor care locuiau în Imperiu. Acesta temei, ca și
 Legea inter-confesională din anul 1868 a acordat
 libertatea oricărui om ce locuia în Imperiul austro-ungar
 să-și aleagă liber apartenența la o Biserică sau Asociație
 religioasă.

În Austria există principiul neutralității religioase a
 statului. O identificare a statului cu o anumită Biserică sau
 Confesiune este exclusă. Misiunea și scopul statului sunt
 exclusiv orientate lumesc și pământesc, aceasta

corespunde principiului secular. Pe baza articolului 15 din
 actuala Constituție austriacă, statul garantează pentru
 Bisericile și cultele recunoscute legal: practicarea publică
 a religiei, ordinea și administrarea autonomă a activităților
 proprii, ocrotirea instituțiilor și fundațiilor, organizarea de
 școli private și a învățământului religios în școlile publice
 de stat. Toate Bisericile și cultele recunoscute legal vor fi
 tratate de stat în mod egal, fără nici o discriminare.

Biserica și Statul sunt recunoscute în Austria ca
 parteneri egali, fiecare recunoaște celeilalte specificul și
 autonomia. Bisericile și cultele recunoscute de stat, sunt
 apreciate ca personalități juridice ale dreptului public.

Pentru o cât mai bună informare a cetățenilor

austrieci, dar și a altora, Biroul de presă federal al Austriei, de pe lângă Oficiul Cancelarului a publicat în germană, engleză și franceză broșura „Religii în Austria”, Viena 2004, p.56.

Sunt prezentate cele 10 Biserici creștine și trei religii necreștine recunoscute în Austria și numărul de aparținători, potrivit recensământului din 2001: **1. Biserica romano catolică** (5,917.274 membrii), **2. Biserica evanghelică luterană și reformată** (376.150), **3. Biserica greacă orientală** (formată din Biserica greacă, sârbă, română, rusă și bulgară ortodoxă, 179.471 membrii), **4. Biserica armeană-apostolică**, **5. Biserica siriană ortodoxă**, **6. Biserica coptă-ortodoxă**, **7. Biserica vechi-catolică**, **8. Biserica evanghelică-metodistă**, **9. Biserica lui Iisus Hristos a sfinților ultimelor zile (Mormonii)**, **10. Biserica nouă-apostolică**, **11. Comunitatea religioasă israelită** (8.140 aparținători), **12. Comunitatea credinței islamice** (338.988 aparținători), **13. Comunitatea religioasă budistă**.

Celelalte Biserici recunoscute legal numără 69.227 membrii. O grupă însemnată a populației austriece 963.263 s-au declarat fără apartenență religioasă.

Broșura de față este o oglindă a vieții și comunităților religioase din Austria. Aici se găsesc nu doar informații despre religiile recunoscute în Austria, ci fiecare se prezintă pe sine, cu propriile cuvinte și din perspectiva specifică. Această diversitate religioasă arată că în Austria se află o moștenire religioasă a diferitelor națiuni. Societatea austriacă, ca de altfel aproape lumea întreagă, este astăzi pluri-confesională și pluri-etnică.

Orice cetățean sau locuitor austriac are libertatea să aparțină și să practice o credință religioasă. Potrivit Legii federale nr. 19/1998 s-au analizat și activitatea altor culte și religii care au adepți în Austria. Au fost înregistrate drept „Asociații cultice = Bekenntnisgemeinschaften” și următoarele denominațiuni:

Asociația religioasă Bahai din Austria, Federația comunităților baptiste din Austria, Federația comunităților evanghelice din Austria, Asociațiile creștine Mișcarea pentru înnoirea religioasă din Austria, Comunitățile creștine libere - Comunitățile pentecostale, Biserica adventiștilor de ziua a șaptea, Martorii lui Iehova, Asociația religioasă hinduistă din Austria, Biserica liberă menonită din Austria și Biserica pentecostală - Comunitatea lui Dumnezeu din Austria.

CHEMĂRI la HRISTOS - RUFÉ zu CHRISTUS
Mitteilungsblatt der rumänisch-orthodoxen
Kirchengemeinde Wien
Herausgeber: Rumänisch- orthodoxes Pfarramt
Löwelstrasse 8, 1010 - W I E N
Tel. & Fax: 533.03.29
E- Mail: rumkirche@inode.at
www.rumkirche.at

P.b.b. Verlagspostamt 1014 Wien “GZ 03Z034851 M”
Bankverbindungen: Rum.-orth. Kirche Wien
BA.Creditanstalt Konto-Nr: 032305955.00

CHRISTUS IST AUFERSTANDEN !
SĂ NE DESCHIDEM INIMILE ȘI MINTEA CA SĂ PRIMIM PUTEREA ȘI BUCURIA
DOMNULUI HRISTOS, CEL ÎNVIAT PENTRU LUME ȘI PENTRU A NOASTRĂ
MÂNTUIRE ! SĂ-I MULȚUMIM DOMNULUI PENTRU TOATE.
ER IST WAHRHAFT AUFERSTANDEN !